РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права

(Обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1994 г., бр. 10 от 1998 г., бр. 28 и 107 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43, 74, 99 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 73 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 25 от 2011 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 28 от 2018 г.)

§ 1. В глава пета се създава раздел I с наименование „Общи разпоредби" и с действащите чл. 23-26.

§ 2. В чл. 24, ал. 1 т. 10 се изменя така:

„10. използването на вече разгласени произведения в полза на хора с увреждания, ако е пряко свързано с конкретното увреждане и не се извършва с цел печалба, извън случаите на раздел II от тази глава;".

§ 3. В чл. 25а, ал. 2, изречение първо след числото „13" се поставя запетая и думите „и чл. 25, ал. 1, т. 1" се заменят с „чл. 25, ал. 1, т. 1, чл. 26а и 26б за произведения, които имат законно право да използват".

§ 4. В глава пета се създава раздел II с чл. 26а-26д:

„Раздел II

Особени разпоредби за лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали

Предмет

Чл. 26а. (1) Без съгласието на носителя на права и без заплащане на възнаграждение е допустимо използването по реда на този раздел на писмени произведения или свързани с тях други обекти на закрила в полза на лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали.

(2) Писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила е:

1. произведение, създадено в писмена форма, което е било разгласено и е възпроизведено в съответствие с този закон по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма като книга, специализирано издание, вестник, списание, нотен материал, музикална партитура и илюстрация;

2. обект на сродно право, който включва обекта по т. 1 или е неразделна част от него.

(3) Лице с увреждане, което не позволява четенето на печатни материали, е лице, което:

1. е незрящо;

2. е с трайно нарушено зрение и е неспособно да чете печатни произведения в същата степен, както лице без такова увреждане;

3. е със сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане и е неспособно да чете печатни произведения в същата степен, както лице без такова увреждане;

4. поради физическо увреждане не е в състояние да държи книга или да борави с нея, или не може да фокусира зрението си, или да движи очите си в степента, която обикновено е необходима за четене.

Създаване и предоставяне за използване на копие в достъпен формат

Чл. 26б. (1) Използването по чл. 26а, ал. 1 на писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила за създаването на копие в достъпен формат трябва да отговаря на условията по чл. 23, да е пряко свързано с конкретното увреждане и да не се извършва с цел печалба. В случаите по предходното изречение е допустимо използване:

1. чрез действия по чл. 18, ал. 2, т. 1-5, 7, 8 и 10;

2. при отдаване в заем по чл. 22а, ал. 2 и чл. 84, 90 и 90в относно чл. 22а, ал. 2;

3. чрез действия по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно звукозаписването, видеозаписването, възпроизвеждането на записите и тяхното разпространение, и т. 3;

4. чрез действия по чл. 86, ал. 1, т. 1, 3 и 4 и чл. 88;

5. чрез действия по чл. 90а, ал. 1, т. 1, 5, 6 и 8;

6. чрез действия по чл. 91, ал. 1, т. 1 - относно преизлъчването, т. 2, 3 и 4;

7. чрез действия по чл. 93в.

В случаите по изречение второ чл. 18, ал. 3 и чл. 18а не се прилагат.

(2) Копие в достъпен формат е копие във вид или форма, чрез която лице с увреждане, което не позволява четенето на печатни материали, получава достъп до писмено произведение или до свързан с него друг обект на закрила по начин и в същата степен, както лице без увреждане по чл. 26а, ал. 3. Достъпен формат е Брайлов шрифт, едър шрифт, адаптирана електронна книга, звукозапис на съдържанието на писмено произведение (аудиокнига), радиопредаване и други подобни.

(3) Копие в достъпен формат може да създаде:

1. лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 лично или чрез лице, което действа от негово име;

2. юридическо лице, което е подало уведомление до министъра на културата, има седалище в Република България и е:

а) народно читалище;

б) с нестопанска цел за осъществяване на обществено полезна дейност в полза на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3;

в) държавна или общинска културна организация, осъществяваща дейност на библиотека;

г) специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение.

(4) Юридическо лице по ал. 3, т. 2 може да предостави копие в достъпен формат пряко на лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 или чрез друго лице по ал. 3, т. 2 независимо от държавата - членка на Европейския съюз, в която се намира постоянният адрес или седалището му. В случаите по предходното изречение е допустимо използване чрез действия:

1. по чл. 18, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 10;

2. по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 2 - относно излъчването, предаването и препредаването, и т. 3;

3. по чл. 86, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 3 - относно излъчването, предаването и препредаването, и т. 4;

4. по чл. 90а, ал. 1, т. 3 - относно излъчването, т. 4, 6 и 8;

5. по чл. 91, ал. 1, т. 2 - относно разпространението, и т. 3.

(5) Копието в достъпен формат запазва целостта на писменото произведение или свързания с него друг обект на закрила, от които е създадено, като се отчитат промените, необходими за създаването му.

(6) Лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 или юридическо лице по ал. 3, т. 2 с постоянен адрес или седалище в Република България има право да получи копие в достъпен формат или достъп до такова копие от друго лице по ал. 3, т. 2 независимо от държавата - членка на Европейския съюз, в която е седалището му.

(7) Договорът, с който се ограничават правата по този раздел, е нищожен.

Задължения на юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2

Чл. 26в. (1) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 уведомява министъра на културата за намерението си да създава и предоставя копия в достъпен формат в тримесечен срок от решението на управителния орган. Уведомлението съдържа наименование, правен статут и данни за контакт.

(2) Действията по чл. 26б, ал. 1 и 4 се документират и се извършват от юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 с дължимата грижа и по начин, който гарантира, че създаденото копие в достъпен формат:

1. не нарушава неимуществените права по чл. 15, ал. 1, т. 4 и 5, чл. 75, ал. 1 и чл. 87;

2. се предоставя съгласно чл. 26б, ал. 4 само на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3 или на юридически лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2;

3. няма да бъде използвано в нарушение на чл. 26б.

(3) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 публикува информация за спазването на задълженията по ал. 2 на интернет страницата си, както и по друг подходящ начин. Информацията се актуализира два пъти годишно.

(4) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 със седалище в Република България при поискване от лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3, от друго лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 или от носител на права го информира по достъпен начин за:

1. списъка с писмени произведения или свързаните с тях други обекти на закрила с копия в достъпен формат, от които разполага, както и за наличните формати;

2. наименованието и данните за контакт с юридическите лица със седалище в други държави - членки на Европейския съюз, с които обменя копия в достъпен формат.

Списък на юридическите лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2

Чл. 26г. (1) Министърът на културата или оправомощен от него заместник-министър поддържа и публикува на интернет страницата на Министерството на културата списък на юридическите лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2, подали уведомление.

(2) Министърът на културата или оправомощен от него заместник-министър предоставя на Европейската комисия списъка по ал. 1 и я уведомява за промените в него в тримесечен срок от настъпването им.

Защита на личните данни

Чл. 26д. Личните данни, предоставени във връзка с този раздел, се обработват в съответствие със Закона за защита на личните данни."

§ 5. В чл. 94в се правят следните изменения:

1. В ал. 6 след думите „министърът на културата" се добавя „или оправомощен от него заместник-министър".

2. В ал. 7 след думите „Министърът на културата" се добавя „или оправомощен от него заместник-министър".

§ 6. В чл. 94г се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите „Министърът на културата" се добавя „или оправомощен от него заместник-министър".

2. В ал. 5 след думите „министърът на културата" се добавя „или оправомощен от него заместник-министър".

§ 7. В чл. 97 се създава ал. 17:

„(17) На юридическо лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2, което не изпълни задължение по чл. 26в, ал. 2-4, се налага имуществена санкция от петстотин до десет хиляди лева."

Допълнителна разпоредба

§ 8. Този закон въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ, L 242 от 20 септември 2017 г.).

Заключителни разпоредби

§ 9. Юридическо лице - народно читалище; с нестопанска цел за осъществяване на обществено полезна дейност в полза на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3; държавна или общинска културна организация, осъществяваща дейност на библиотека, или специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение, със седалище в Република България, което до влизането в сила на този закон е извършвало действията по чл. 26б, ал. 1 и 4, в тримесечен срок от влизането му в сила подава до министъра на културата уведомление по чл. 26в, ал. 1.

§ 10. До 11 септември 2020 г. министърът на културата предоставя на Европейската комисия информация относно наличието на копия в достъпни формати от писмени произведения и свързани с тях други обекти на закрила:

1. различни от тези по чл. 26а, ал. 2, за лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3;

2. за лица с увреждания, различни от тези по чл. 26а, ал. 3.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на …… 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права (ЗИД на ЗАПСП) е изготвен с цел въвеждане на Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 година относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ, L 242 от 20 септември 2017 г.), наричана по-нататък „Директивата". Държавите – членки на Европейския съюз, са длъжни да отразят тази Директива във вътрешното си законодателство най-късно до 11 октомври 2018 г.

Директивата е приета въз основа на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, наричан по-нататък „Маракешкия договор". Маракешкият договор е приет на 27 юни 2013 г. под егидата на Световната организация за интелектуална собственост и въвежда набор от международни правила, които гарантират прилагането на ограничения или изключения от авторското право на национално равнище в полза на хората, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали. Целта на Маракешкия договор е и да направи възможен трансграничния обмен на копия на произведения, публикувани в достъпен формат съгласно тези ограничения или изключения от авторското право, като по този начин се улесни достъпът до публикувани произведения за бенефициерите във и извън Европейския съюз. Маракешкият договор беше подписан от името на Европейския съюз на 30 април 2014 г. при условие за сключването му, влезе в сила на 30 септември 2016 г. и беше одобрен с Решение 2018/254 от 15 февруари 2018 г.

Авторскоправните закони на държавите – членки на Европейския съюз, в т. ч. този на Република България, в резултат на транспонирането на съответното европейско законодателство уреждат по хармонизиран начин имуществените и неимуществени изключителни права на авторите и на

носителите на права, сродни на авторското право, като предвиждат в тяхна полза набор от правомощия да разрешат или да забранят използването на съответните обекти на закрила (например при използване чрез възпроизвеждане, разпространение, излъчване, предаване, предоставяне на достъп по интернет и др.). В определени случаи, когато това е наложено от съществен обществен интерес, тези изключителни права могат да бъдат ограничени и да се допусне произведенията и другите обекти да бъдат използвани свободно, макар и в строго очертани рамки.

До 2017 г. допустимите хипотези на свободно използване на ниво Европейски съюз бяха регулирани с Директива 2001/29/ЕС, която заедно с останалото, в чл. 5, параграф 3, буква „б" допускаше страните членки да предвидят използване в полза на хората с увреждания, което е пряко свързано с увреждането, няма търговски характер и доколкото се изисква от конкретния характер на увреждането. Текстът е въведен в националния ни закон чрез разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 10 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), създаваща възможност за свободно използване чрез възпроизвеждане на вече разгласени произведения посредством брайлов шрифт или друг аналогичен метод, ако това не се извършва с цел печалба.

Горепосоченият текст на чл. 5, параграф 3, буква „б" от Директива 2001/29/ЕС не е задължителен за въвеждане и не съдържа детайли по редица съществени за прилагането му въпроси (например кой може да извършва позволеното използване – самите лица с увреждания или организации, които защитават и представляват интересите им, твърде широко описва допустимите начини на използване и видовете обекти на закрила, към които би могъл да се приложи и др.).

Като допълнение към посоченото незадължително изключение и с цел да се изпълнят задълженията за Европейския съюз, произтичащи от Маракешкия договор, бяха приети Регламент (ЕС) 2017/1563 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. от 13 септември 2017 година относно трансграничния обмен между Съюза и трети държави на копия в достъпен формат от определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, наричан по-нататък „Регламента" и транспонираната с настоящия законопроект Директива.

В съответствие с изискванията на Маракешкия договор с Директивата се въвежда изключение, което ще бъде задължително за държавите членки, ще се прилага за права, които са хармонизирани на равнището на Съюза и са от значение за изготвянето и разпространението на копия в достъпни формати, както е определено в Маракешкия договор. Изключението допълва съществуващото незадължително изключение или ограничение, предвидено в член 5, параграф 3, буква „б" от Директива 2001/29/ЕО, чрез въвеждане на задължително изключение в полза на бенефициерите, което ще се прилага в рамките на целия вътрешен пазар, както и между трети държави – страни по Маракешкия договор.

Регламентът и Директивата са в сила от 10 октомври 2017 г., като Регламентът се прилага пряко в държавите – членки на Европейския съюз, от 12 октомври 2018 г., а до 11 октомври 2018 г. държавите членки следва да транспонират и Директивата.

Това налага и изготвянето на предлагания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право. С него наред с досега съществуващите възможности за допустимо свободно използване без съгласие на правоносителя и без заплащане на възнаграждение се въвеждат нови такива в полза на лица с увреждания, посочени в Директивата, и съответно – в законопроекта. В него и изчерпателно са изброени нарушенията или увреждания, от които бенефициерите следва да страдат:

1. незрящи;

2. с трайно нарушено зрение и неспособни да четат печатни произведения в същата степен, както лица без такова увреждане;

3. със сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане и неспособни да четат печатни произведения в същата степен, както лице без такова увреждане;

4. поради физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не може да фокусират зрението си, или да движат очите си в степента, която обикновено е необходима за четене.

Целта на новите норми е да преодолеят дефицитите, пораждани от горепосочените нарушения и увреждания, в достъпа до култура, знание, информация и свобода на изразяване чрез създаване на копия във формат, достъпен за бенефициерите (копия в достъпен формат). Като примерни такива формати са посочени Брайлов шрифт, едър шрифт, адаптирана електронна книга, звукозапис на съдържанието на писмено произведение (аудиокнига), радиопредаване и др. Обектите на закрила, от които се допуска изготвянето

на копия в достъпен формат, наречени в законопроекта „писмени произведения или свързани с тях други обекти на закрила“, са всякакви разгласени произведения – обекти на авторски права, създадени в писмена форма, възпроизведени в съответствие със законоустановените изисквания за съгласие на носителя на права, като книги, специализирани издания, вестници, списания, нотни материали и илюстрации към такива произведения. С оглед на допустимото създаване на аудиокниги, радиопредавания и др., в приложното поле на изключението са включени и обекти на сродни права (изпълнения, звукозаписи, радиопрограми).

Проектът на закон предвижда, че копията в достъпен формат могат да се изготвят от бенефициера пряко, с помощта на лице, което действа от негово име, или от юридически лица, подали уведомление до министъра на културата. Категориите такива лица, посочени в проекта са: юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на обществено полезна дейност в полза на хора със специфичните увреждания, посочени в законопроекта; народни читалища; държавни или общински културни организации, осъществяващи дейност на библиотеки; или специалните училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение.

Министърът на културата поддържа и публикува на интернет страницата на Министерството на културата списък на оправомощените лица. Последните следва да подадат уведомление за намерението си да извършват дейност, свързана със създаване на копия в достъпен формат и предоставянето им на бенефициери, в тримесечен срок от решението за това на своя управителен орган. Организации, които към момента на влизането в сила на закона извършват такава дейност, подават уведомлението в тримесечен срок.

Целта на законопроекта е да освободи определени действия, които се квалифицират като използване по смисъла на авторскоправния закон и съответно изискват разрешение от правоносителите, като предвиди, че те могат да се извършват от бенефициери, от лица, действащи от тяхно име, или от оправомощени лица свободно, когато са необходими за целите на създаване на копие в достъпен формат или предоставянето му на бенефициерите. Общо условие за това е използването да отговаря на изискванията по чл. 23 от ЗАПСП – да се отнася до изключение, посочено в закона, да не пречи на нормалното използване на произведението и да не уврежда неоправдано законните интереси на носителя на права. Конкретните начини на използване, чрез които е допустимо да се изготви копие в достъпен формат, са лимитативно изброени. Действията, чрез които създадените копия

могат да се предоставят на лица със съответните увреждания, също са предмет на изчерпателно изброяване.

Предвидени са задължения за оправомощените лица като гаранция за спазване на неимуществените авторски и сродни права на име и на запазване на целостта, както и за предотвратяване на неоторизирано използване от страна на лица, които не са бенефициери по смисъла на закона, или по начини, извън допустимите от закона. Записано е и задължение за предоставяне по искане от бенефициер, от друго оправомощено лице или от правоносител, на информация относно наличния каталог на копия в достъпен формат, поддържан от оправомощеното лице.

Важно място заемат и разпоредбите, които предвиждат, че оправомощени лица със седалище в Република България могат да предоставят копия в достъпен формат на бенефициери от други страни - членки на Европейския съюз, а бенефициери или оправомощени лица с постоянен адрес или със седалище в Република България имат право да получат копие в достъпен формат или достъп до такова копие от оправомощено лице, независимо от държавата - членка Европейския съюз, в която е седалището му.

В структурата на Закона за авторското право и сродните му права новите текстове са намерили място в глава пета „Свободно използване на произведения", която е систематизирана в два раздела в съответствие със специфичния предмет на нормите.

С § 5 и 6 от законопроекта се въвежда възможност министърът на културата да делегира на свой заместник-министър правомощия във връзка с регистрациите за колективно управление на права.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 04.14-22
14.05 2018 г.

МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА
Вх. №: 03-00-141
Дата: 14-05-2018

ДО
Г-ЖА КРАСИМИРА СТЕФОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

На Ваш изх. № 03-00-141/03.05.2018 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТЕФОВА,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на предварителната частична оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

На основание чл. 30б, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с **Ваш № 03-00-141 от 3 май 2018 г.** частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права със следните препоръки:

1. **Относно раздел 3 „Идентифициране на заинтересованите страни“:**

В този раздел следва да се посочи брой на заинтересованите страни по групи, където това е възможно.

2. **Относно раздел 4 „Варианти на действие“:**

- Представянето на Вариант 0 – без действие следва да бъде допълнено с анализ на актуалното състояние и уредба, проблемите, които са налице и биха възниквали при избора на този вариант за действие, ефектите върху заинтересованите страни и т.н.
- Представянето на Вариант 1 предлагаме да се допълни с информация относно предвидените конкретни предложения за нормативни промени, за да се изясни, че положителните ефекти от промените са повече от очакваните негативни въздействия за някои от групите заинтересовани страни.

Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на културата	**Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права**
За включване в законодателната програма на Министерския съвет за периода: 01.07 – 01.12.2018 г.	**Дата: 27 април 2018 г.**
Контакт за въпроси: Катерина Пашова-Миразчийска, държавен експерт, дирекция „Авторско право и сродните му права“, Министерство на културата	**Телефон: 02 94 00 926**

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Промяната се налага от задължението за въвеждане в националното законодателство на Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 година относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

През 2013 г. в рамките на Световната организация за интелектуална собственост, е приет Маракешкият договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (Маракешкият договор), който въвежда набор от международни правила, които гарантират прилагането на ограничения или изключения от авторското право на национално равнище в полза на хората, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали. Целта на договора е и да направи възможен трансграничният обмен на копия на произведения, публикувани в достъпен формат съгласно тези ограничения или изключения от авторското право, като по този начин се улесни достъпът до публикувани произведения за бенефициерите във и извън Европейския съюз. Договорът влезе в сила на 30 септември 2016 г., беше подписан от името на Европейския съюз на 30 април 2014 г., при условие за сключването му и беше одобрен с Решение 2018/254 от 15 февруари 2018 г.

Авторскоправните закони на държавите – членки на Европейския съюз, в това

число и този на Република България, в резултат на транспонирането на съответното европейско законодателство, уреждат по хармонизиран начин имуществените и неимуществени изключителни права на авторите и на носителите на права, сродни на авторското право, като предвиждат в тяхна полза набор от правомощия да разрешат или забранят използването на съответните обекти на закрила (напр. при използване чрез възпроизвеждане, разпространение, излъчване, предаване, предоставяне на достъп по интернет и др.). В определени случаи, когато това е наложено от съществен обществен интерес, тези изключителни права могат да бъдат ограничени и да се допусне произведенията, и другите обекти да бъдат използвани свободно, макар и в строго очертани рамки.

До 2017 г. допустимите хипотези на свободно използване на ниво Европейски съюз, бяха регулирани с Директива 2001/29/ЕС, която, наред останалото, в чл. 5, параграф 3,. б. б) допускаше страните – членки да предвидят използване в полза на хора с увреждания, което е пряко свързано с увреждането, няма търговски характер и доколкото се изисква от конкретния характер на увреждането. Текстът е въведен в националния ни закон чрез разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 10 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), създаваща възможност за свободно използване чрез възпроизвеждане на вече разгласени произведения просредством брайлов шрифт или друг аналогичен метод, ако това не се извършва с цел печалба.

Горепосоченият текст на чл. 5, параграф 3, б. б) от Директива 2001/29/ЕС не е задължителен за въвеждане и не съдържа детайли по редица съществени за прилагането му въпроси (например кой може да извършва позволеното използване – самите лица с увреждания или организации, които защитават и представляват интересите им, твърде широко описва допустимите начини на използване и видове обекти на закрила, към които би могъл да се приложи и др.).

Като допълнение към горепосоченото незадължително изключение и с цел да се изпълнят задълженията за Европейския съюз, произтичащи от Маракешкия договор, бяха приети Регламент (ЕС) 2017/1563 *на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. от 13 септември 2017 година относно трансграничния обмен между Съюза и трети държави на копия в достъпен формат от определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали* (Регламентът) и Директива (ЕС) 2017/1564 *на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 година относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество* (Директивата).

В съответствие с изискванията на Маракешкия договор с Директивата се въвежда изключение, което ще бъде задължително за държавите членки, ще се прилага за права, които са хармонизирани на равнището на Съюза и са от значение за изготвянето и разпространението на копия в достъпни формати, както е определено в Маракешкия договор. Изключението допълва съществуващото незадължително изключение или ограничение, предвидено в член 5, параграф 3, буква б) от Директива 2001/29/ЕО, чрез въвеждане на задължително изключение в полза на бенефициерите, което ще се прилага в рамките на целия вътрешен пазар, както и между трети държави – страни по Маракешкия договор.

Регламентът и Директивата са в сила от 10 октомври 2017 г., като Регламентът се прилага пряко в държавите – членки на Европейския съюз от 12 октомври 2018 г., а до 11 октомври 2018 г. държавите - членки следва са транспонират и Директивата.

Това налага и изготвянето на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и, доколкото произтича от новоприето европейско законодателство, изключва прилагането на решение в рамките на съществуващото законодателство.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Последващи оценки на въздействието или анализи на изпълнението не са извършвани, доколкото се касае до новоприето европейско законодателство, произтичащо от своя страна от необходимостта да се изпълнят нови международни задължения по отношение на правото на Европейския съюз.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Въвеждане на задължително изключение от авторските и сродните им права при използване на произведения и обекти на сродни права чрез възпроизвеждане, преработка, излъчване, предаване, предоставяне на достъп по интернет, отдаване под наем и в заем.

Осигуряване на копия от книги, включително електронни книги, специализирани издания, вестници, списания и други видове писмени материали, нотен запис, включително музикални партитури, и други печатни материали, включително под формата на звукозапис (цифров или аналогов), онлайн или офлайн, в такива формати (брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания), че тези произведения и други закриляни обекти да са достъпни за лицата с увреждания по същество в същата степен, както за лицата без такива нарушения или увреждания.

Осигуряване на свободно движение в рамките на вътрешния пазар и в трети държави – страни по Маракешкия договор на копия в достъпни формати, с оглед да се улесни и гарантира достъпът до тях на бенефициерите – резиденти както на страните – членки на Европейския съюз, така и на трети държави, присъединили се към Маракешкия договор.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

3.1. Правоносители – автори на литературни, публицистични и други произведения, изразени в писмена форма, композитори, продуценти, изпълнители. Ориентировъчен брой – около 10 000.

3.2. Лица с увреждания, в полза на които се въвежда изключението (бенефициери): (i) слепи хора; хора; (ii) хора с нарушено зрение, което не може да бъде подобрено така, че практически да се изравни с това на лице, което не страда от такова увреждане, и в резултат на което е неспособно да чете печатни произведения практически в същата степен, както човек без такова увреждане; (iii) хора със сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане, в резултат на което е неспособно да чете

печатни произведения практически в същата степен, както лице без такова увреждане; (iv) хора, които поради физическо увреждане не е в състояние да държи книга или да борави с нея, или не може да фокусира зрението си или да движи очите си в степента, която обикновено е необходима за четене. Точният брой на тези заинтересовани страни е трудно да бъде определен, тъй като в много случаи едно и също лице страда от повече от едно нарушение или увреждане. Като ориентир може да се посочи, че в Съюза на слепите в България членуват над 12 000 души.

3.3. Организации на хора с увреждания, учебни заведения и културни институти, които са оправомощени да изготвят копия в достъпен формат и да ги предоставят с нетърговска цел на лица с увреждания, които имат право да се ползват от изключението – Съюз на слепите в България, Съюз на инвалидите в България и др.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „без действие".

Вариант „0" - без действие - да не бъде приет закон, чрез който да се транспонира Директива (ЕС) 2017/1564.

Към настоящия момент, Законът за авторското право и сродните му права, в чл. 24, ал. 1, т. 10 предвижда възможност за свободно възпроизвеждане на разгласени произведения посредством Брайлов шрифт или друг аналогичен метод, ако това не се извършва с цел печалба. Текстът свежда допустимото използване единствено до използване чрез възпроизвеждане, като останалите предвидени в чл. 18, ал. 2 от закона начини на използване - разпространение, преработка, излъчване, предаване, публично изпълнение, предоставяне на достъп по интернет и т.н. остават извън приложното му поле. Спорно е и доколко формулировката „друг аналогичен метод" включва създаването например на аудиозаписи (аудиокниги).

Така, регулацията, действаща към момента е в силно стеснени рамки и реферира най-вече към лица с увреждания на зрението. Извън обсега на изключението остават лица, които макар да нямат зрителни увреди, поради други сетивни или свързани с четенето или ученето увреждания не могат да четат печатни произведения, или хора, които поради друго физическо увреждане не са в състояние да държат книга, да фокусират зрението си или да движат очите си по начин, необходим за четене. Липсата на законова промяна в посока на предлаганите изменения би лишило посочените групи лица от възможността за равен достъп до информация, знания и свобода на изразяване. Запазването на съществуващата към момента регулация би затруднило и прилагането на задължителното изключение, предвидено с Директива (ЕС) 2017/1564, което след 10 октомври 2018 г. ще бъде въведено по хармонизиран начин в останалите държави – членки на ЕС.

Вариант „1" – приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права:

Изготвянето на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права произтича от необходимостта от въвеждане на Директива (ЕС)2017/1564. Приемането му ще създаде възможност за прилагане по хармонизиран начин на законодателството в областта на авторското право, ще допринесе за запазването и прилагането на основните свободи на вътрешния пазар, за спазването на основните принципи на правото, и особено на правото на собственост, включително интелектуалната собственост, свободата на изразяване и на обществения интерес. Хармонизираната правна рамка в областта на авторското право и сродните му права, води до по-високо ниво на правна сигурност и закрила на интелектуалната

собственост, насърчава инвестициите в творческите и иновационни дейности, включително в инфраструктурата на мрежи, и води до растеж и засилена конкуренция на европейската промишленост както в областта на предоставянето на съдържание, така и в тази на информационните технологии и по-общо в голям брой промишлени и културни сектори. Това гарантира заетостта и насърчи създаването на нови работни места.

Важна е ролята на организациите на хората с увреждания, ангажирани в практическото прилагане на новите законови текстове. И към момента немалка част от предвидените в Директивата възможности се реализират от част от тях, а въвеждането на изрични законови текстове в тази посока ще улесни дейността на съответните организации и ще е гаранция за стабилност, предвидимост и правна сигурност на средата, в която същите развиват дейността си.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант „0“

Като страна - членка на Европейския съюз, Република България следва да приеме разпоредбите по транспониране на Директива (ЕС)2017/1564 до 11 октомври 2018 г. Неизпълнението на това задължение, съгласно чл. 258, параграф 2 във връзка с чл. 260, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, би могло да доведе до налагане на имуществена санкция.

Вариант „1“:

- За правоносителите като негативно въздействие би могло да се посочи очакването обектите на закрила, върху които те притежават авторски или сродни права да бъдат използвани без заплащане на възнаграждение от по-широк кръг лица, отколкото преди въвеждане на изключението.
- За лицата с увреждания, в полза на които се въвежда изключението (бенефициери) негативни въздействия не се предвиждат.
- За организациите на хора с увреждания, учебни заведения и културни институти, които ще бъдат натоварени с изготвянето на копия в достъпен формат и предоставянето им с нетърговска цел на бенефициери, като негативно въздействие може да се идентифицират евентуалните разходи, произтичащи от новите задължения, въведени с проекта на закон: да предоставят копията в достъпни формати единствено на бенефициери и не допускат достъп до тях да имат неоправомощени субекти; да документират надлежно действията си по изготвяне на копия в достъпен формат; да публикуват, по възможност в интернет, информация за изпълнението на задълженията си; при поискване от бенефициер да предоставят съответната информация по достъпен начин.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант „0“: не се идентифицират положителни въздействия.

Вариант „1“:

- За правоносителите въвеждането на новите разпоредби би повлияло положително, доколкото създаденото от тях защитено съдържание ще бъде достъпно по адекватен начин и, съответно оценено от по-широк кръг крайни ползватели.
- За бенефициерите положителните въздействия от целеното осигуряване на достатъчни в количествено измерение и качествено разнообразие копия в достъпен формат от литературни, публицистични, музикални и други художествени произведения и тяхното свободно движение в рамките на вътрешния пазар и между държавите –страни по Маракешкия договор, са многопосочни:

(i) преодоляване на пречките пред достъпа до книги и други печатни материали, защитени с авторско право;

(ii) предоставяне на възможности за равноправно участие в културния живот, за достъп до информация, образование, до научните и културни достижения;

(iii) гарантиране на свобода на изразяване и споделяне на идеи.

- За организациите на хора с увреждания, учебни заведения и културни институти, които ще бъдат натоварени с изготвянето на копия в достъпен формат и предоставянето им с нетърговска цел на бенефициери като положително въздействие се идентифицира утвърждаването на ролята и значението на дейността им за представляваните от тях лица с увреждания. В съответствие с това може да се допусне и значително нарастване на интереса на бенефициерите към членство, съответно участие в програми, обучения и други дейности, които те предоставят.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Като потенциален риск може да се идентифицират възможни злоупотреби с въведеното право за свободно използване без заплащане на възнаграждение, най-вече чрез използване на копия в достъпен формат от неоправомощени лица или чрез размножаването и разпространението на такива копия по непозволен от закона начин.

Мярка срещу това е предвидената възможност за реализиране на административнонаказателна отговорност срещу нарушителите.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши.

☐ Ще се намали.

☒ **Няма ефект.**

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими?

Не се създават нови регулаторни режими.

8.3. Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Не.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП.

☐ Актът не засяга МСП.

☒ **Няма ефект.**

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП.
☐ Актът не засяга МСП.
☒ **Няма ефект.**

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да
☒ **Не**

12. Обществени консултации:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права ще бъде публикуван на интернет страницата на Министерство на културата и на портала за обществени консултации за получаване на предложения и становища за срок от 14 дни с оглед кратките срокове, в които следва да бъде транспонирана директивата.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☒ **Да**
☐ Не

Моля, посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Оценка на въздействието на ниво Европейски съюз не е извършвана. С Директива (ЕС)2017/1564 Маракешкият договор е приложен в рамките на вътрешния пазар, като тя има за цел правото на Съюза да бъде приведено в съответствие с договора. Съгласно Насоките за по-добро регулиране (*Работен документ на службите на Комисията SWD (2015) 111 final*), не се изисква извършването на оценка на въздействието, когато Комисията не разполага със свобода на преценка по отношение на съдържанието на политиката.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Мехти Меликов,
директор на дирекция „Авторско право и сродните му права“
Министерството на културата
28 май 2018 г. **Подпис:**

Вх. №: 04-00-25
Дата: 20.06.2018 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх.№ 04-05-25/[18]
(моля цитирайте при отговор)

20-06-2018

ДО

Г-ЖА КРАСИМИРА СТЕФОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

На Ваш № 04-00-25/11.06.2018 г.

Относно: Справка за съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТЕФОВА,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

Приложение: съгласно текста.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ

Заместник-министър на правосъдието

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-05-25/[18]
/моля цитирайте при отговор/ 20 -06- 2018

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Съответствието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа („Конвенцията“) и с практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“) съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с рег. № 04-00-25/11.06.2018 г. на Министерството на културата относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на ЕКЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ

Заместник-министър на правосъдието

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

ДИРЕКТИВА 2017/1564 ***на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 година относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество***	**Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права**	**Степен на съответствие**
Член 1 **Предмет и приложно поле** Настоящата директива цели допълнително хармонизиране на правото на Съюза, приложимо към авторското право и сродните му права в рамките на вътрешния пазар, чрез създаването на правила относно използването на определени произведения и други закриляни обекти без разрешението на носителя на съответните права в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали.	**Особени разпоредби за лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали** **Предмет** **Чл. 26а.** (1) Без съгласието на носителя на права и без заплащане на възнаграждение е допустимо използването по реда на този раздел на писмени произведения или свързани с тях други обекти на закрила в полза на лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали.	Пълно
Член 2 **Определения** За целите на настоящата директива се прилагат		

следните определения: 1)„произведение или друг закрилян обект“ означава творба под формата на книга, специализирано издание, вестник, списание или друг вид писмен материал, нотен запис, включително музикална партитура, и съответните илюстрации върху всякакви носители и във всякаква форма, включително под формата на звукозапис, например аудиокниги, и в цифров формат, която е закриляна от авторското право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;	**Чл. 26а...** (2) Писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила е: 1. произведение, създадено в писмена форма, което е било разгласено и е възпроизведено в съответствие с този закон по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма като книга, специализирано издание, вестник, списание, нотен материал, музикална партитура и илюстрация; 2. обект на сродно право, който включва обекта по т. 1 или е неразделна част от него. **Закон за авторското право и сродните му права** **Носители и обекти на сродни права** Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2000 г.) Права, сродни на авторското, имат: 1. артистите-изпълнители върху своите изпълнения; 2. продуцентите на звукозаписи върху своите звукозаписи;	Пълно

	3. продуцентите на първоначалния запис на филм или друго аудио-визуално произведение върху оригинала и копията, получени в резултат на този запис; 4. радио- и телевизионните организации върху своите програми. **Закон за авторското право и сродните му права** **Допълнителни разпоредби** **§ 2.** По смисъла на този закон: 1. "разгласяване на произведение" е довеждането на произведението **със съгласието на неговия автор за първи път до знанието на неограничен кръг лица, независимо от формата и начина, по който се осъществява това;**	
2) „бенефициер“ означава, независимо от всякакви други увреждания, лице, което: а) е сляпо; б) има нарушено зрение, което не може да бъде подобрено така, че практически да се изравни с това на лице, което не страда от такова увреждане, и в резултат на което е неспособно да чете печатни произведения практически в	**Чл. 26а...**(3) Лице с увреждане, което не позволява четенето на печатни материали, е лице, което: 1. е незрящо; 2. е с трайно нарушено зрение и е неспособно да чете печатни произведения в същата степен, както	Пълно

същата степен, както човек без такова увреждане; в) има сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане, в резултат на което е неспособно да чете печатни произведения практически в същата степен, както лице без такова увреждане; или г) поради физическо увреждане не е в състояние да държи книга или да борави с нея, или не може да фокусира зрението си или да движи очите си в степента, която обикновено е необходима за четене;	лице без такова увреждане; 3. е със сетивно или възпрепятстващо четенето увреждане и е неспособно да чете печатни произведения в същата степен, както лице без такова увреждане; 4. поради физическо увреждане не е в състояние да държи книга или да борави с нея, или не може да фокусира зрението си, или да движи очите си в степента, която обикновено е необходима за четене.	
3) „копие в достъпен формат“ означава копие от произведение или от друг закрилян обект в алтернативен вид или форма, чрез което бенефициерът получава достъп до произведението или друг закрилян обект, включително по също толкова практичен и удобен начин, какъвто е достъпът за лице без никое от нарушенията или увреждането, посочени в точка 2;	**Чл. 26б...(2)** Копие в достъпен формат е копие във вид или форма, чрез която лице с увреждане, което не позволява четенето на печатни материали, получава достъп до писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила, по начин и в същата степен, както лице без увреждане по чл. 26а, ал. 3. Достъпен формат е Брайлов шрифт, едър шрифт, адаптирана електронна книга, звукозапис на съдържанието на писмено произведение (аудиокнига), радиопредаване и други подобни.	Пълно

4) „оправомощен субект“ означава субект, който е оправомощен или признат от държава членка да предоставя с нестопанска цел на бенефициери достъп до образование, обучение, адаптивно четене или информация. Това включва и публичните институции или организациите с нестопанска цел, които предоставят такива услуги на бенефициерите като една от основните си дейности, институционални задължения или като част от свои мисии в полза на обществения интерес.	**Чл. 26б…(3)** Копие в достъпен формат може да създаде:… 1… 2. юридическо лице, което е подало уведомление до министъра на културата, има седалище в Република България и е: а) народно читалище; б) с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност в полза на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3; в) държавна или общинска културна организация, осъществяваща дейност на библиотека; г) специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение.	Пълно
Член 3 **Позволени видове използване** 1. Държавите членки предоставят изключение, съгласно което не се изисква разрешение от носителя на авторското право или на сродно право върху произведение или друг	**Чл. 26б.** (1) Използването по чл. 26а, ал. 1 на писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила за създаването на копие в достъпен формат трябва да отговаря на условията по чл. 23, да е пряко	Пълно

закрилян обект съгласно членове 5 и 7 от Директива 96/9/ЕО, членове 2, 3 и 4 от Директива 2001/29/ЕО, член 1, параграф 1, член 8, параграфи 2 и 3 и член 9 от Директива 2006/115/ЕО и член 4 от Директива 2009/24/ЕО за всяко действие, което е необходимо за:	свързано с конкретното увреждане и да не се извършва с цел печалба. В случаите по предходното изречение е допустимо използване: 1. чрез действия по чл. 18, ал. 2, т. 1 - 5, 7, 8 и 10; 2. при отдаване в заем по чл. 22а, ал. 2 и чл. 84, 90 и 90в относно чл. 22а, ал. 2; 3.чрез действия по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно звукозаписването, видеозаписването, възпроизвеждането на записите и тяхното разпространение, и т. 3; 4. чрез действия по чл. 86, ал. 1, т. 1, 3 и 4, и чл. 88; 5. чрез действия по чл. 90а, ал. 1, т. 1, 5, 6 и 8; 6. чрез действия по чл. 91, ал. 1, т. 1 - относно преизлъчването, т. 2, 3 и 4; 7. чрез действия по чл. 93в. В случаите по изречение второ, членове 18, ал. 3 и чл. 18а не се прилагат.	
а) създаването от бенефициер или от лице, което действа от негово име, на копие в достъпен формат от	**Чл. 26б...** (3)Копие в достъпен формат може да създаде:	Пълно

произведение или от друг закрилян обект, до който бенефициерът има законен достъп за изключително използване от бенефициера; и	1. лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 лично или чрез лице, което действа от негово име;… **Чл. 26а… (2)** Писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила е: 1. произведение, създадено в писмена форма, което е било разгласено и **е възпроизведено в съответствие с този закон** по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма като книга, специализирано издание, вестник, списание, нотен материал, музикална партитура и илюстрация; 2. обект на сродно право, който включва обекта по т. 1 или е неразделна част от него.	
б) създаването от оправомощен субект на копие в достъпен формат от произведение или от друг закрилян обект, до който субектът има законен достъп, или за разгласяването, предоставянето на разположение, разпространяването или отдаването под наем от него на копие в достъпен формат на бенефициер или друг оправомощен субект с нестопанска цел за целите на	**Чл. 26б… (3)**Копие в достъпен формат може да създаде: 1… 2. юридическо лице, което е подало уведомление до министъра на културата, има седалище в Република България и е: а) народно читалище;	Пълно

изключителното използване от бенефициер.	б) с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност в полза на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3; в) държавна или общинска културна организация, осъществяваща дейност на библиотека; г) специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение. (4) Юридическо лице по ал. 3, т. 2 може да предостави копие в достъпен формат пряко на лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 или чрез друго лице по ал. 3, т. 2, независимо от държавата - членка на Европейския съюз, в която се намира постоянният адрес или седалището му. В случаите по предходното изречение е допустимо използване чрез действия: 1. по чл. 18, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 10; 2. по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 2 - относно излъчването, предаването и препредаването, и т. 3; 3. по чл. 86, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 3 - относно излъчването,	

	предаването и препредаването, и т. 4; 4. по чл. 90а, ал. 1, т. 3 - относно излъчването, т. 4, 6 и 8; 5. по чл. 91, ал. 1, т. 2 - относно разпространението и т. 3. **Чл. 26а... (2)** Писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила е: 1. произведение, създадено в писмена форма, което е било разгласено и е **възпроизведено в съответствие с този закон** по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма като книга, специализирано издание, вестник, списание, нотен материал, музикална партитура и илюстрация; 2. обект на сродно право, който включва обекта по т. 1 или е неразделна част от него.	
2. Държавите членки гарантират, че всяко копие в достъпен формат запазва целостта на произведението или друг закрилян обект, като се отчитат надлежно необходимите промени, за да стане произведението или	**Чл. 26б...(5)** Копието в достъпен формат запазва целостта на писменото произведение или свързания с него друг обект на закрила, от които е създадено, като се отчитат промените, необходими за създаването му.	Пълно

другият закрилян обект достъпно(-ен) в алтернативния формат.	**Чл. 26в.** (2) Действията по чл. 26б, ал. 1 и 4 се документират и се извършват от юридическото лице с дължимата грижа и по начин, който гарантира, че създаденото копие в достъпен формат: 1. не нарушава неимуществените права по чл. 15, ал. 1, т. 4 **и 5, чл. 75, ал. 1** и чл. 87;	
3. Изключението, предвидено в параграф 1, се прилага само в някои специални случаи, които не противоречат на нормалното използване на произведението или друг закрилян обект и не засягат неоправдано законните интереси на носителя на права.	**Чл. 26б.** (1) Използването по чл. 26а, ал. 1 на писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила за създаването на копие в достъпен формат трябва **да отговаря на условията по чл. 23, да е пряко свързано с конкретното увреждане и да не се извършва с цел печалба**. В случаите по предходното изречение е допустимо използване: 1. чрез действия по чл. 18, ал. 2, т. 1 - 5, 7, 8 и 10; 2. при отдаване в заем по чл. 22а, ал. 2 и чл. 84, 90 и 90в относно чл. 22а, ал. 2; 3.чрез действия по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно звукозаписването, видеозаписването, възпроизвеждането на записите и тяхното разпространение, и т. 3;	Пълно

	4. чрез действия по чл. 86, ал. 1, т. 1, 3 и 4, и чл. 88; 5. чрез действия по чл. 90а, ал. 1, т. 1, 5, 6 и 8; 6. чрез действия по чл. 91, ал. 1, т. 1 - относно преизлъчването, т. 2, 3 и 4; 7. чрез действия по чл. 93в. В случаите по изречение второ, членове 18, ал. 3 и чл. 18а не се прилагат.	
4. По отношение на изключението, предвидено в параграф 1 от настоящия член, се прилагат член 6, параграф 4, първа, трета и пета алинея от Директива 2001/29/ЕО.	**Закон за авторското право и сродните му права** **Чл. 97... (6)** (Нова - ДВ, бр. 28 от 2000 г., изм. и доп., бр. 77 от 2002 г., доп., бр. 99 от 2005 г.) На лице, което умишлено премахне, повреди, унищожи или разстрои, или по друг начин заобиколи, без да има право на това, технически средства за защита, които използват носителите на права, закриляни от този закон, като знае или има основания да предполага, че тези средства имат именно такова предназначение, се налагат санкциите по ал. 1 или 2. **§ 3.** В чл. 25а, ал. 2, изречение първо думите „и чл. 25,	Пълно

	ал. 1, т. 1" се заменят с „чл. 25, ал. 1, т. 1, чл. 26а и чл. 26б за произведения, които имат законно право да използват".	
5. Държавите членки гарантират, че предвидените в параграф 1 изключения не могат да бъдат преодолявани чрез договор.	**Чл. 26б...**(7) Договорът, с който се ограничават правата по този раздел е нищожен.	Пълно
6. Държавите членки могат да предвидят, че видовете използване, позволени съгласно настоящата директива, ако са предприети от оправомощени субекти, установени на тяхна територия, подлежат на компенсаторни схеми в рамките на ограниченията, предвидени в настоящата директива.		Разпоредбата е диспозитивна. Република България не се възползва от нея.
Член 4 **Копия в достъпен формат на вътрешния пазар** Държавите членки гарантират, че оправомощен субект, установен на тяхна територия, може да изпълнява действията, посочени в член 3, параграф 1, буква б), за бенефициер или друг оправомощен субект, установен в която и да било държава членка. Държавите членки	**Чл. 26б...** (4) Юридическо лице по ал. 3, т. 2 може да предостави копие в достъпен формат пряко на лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 или чрез друго лице по ал. 3, т. 2, **независимо от държавата - членка на Европейския съюз, в която се намира постоянният адрес или седалището му**. В случаите по предходното	Пълно

гарантират също така, че бенефициер или оправомощен субект, установен на тяхна територия, може да получи копие в достъпен формат или достъп до такова копие от оправомощен субект, установен в която и да било държава членка.	изречение е допустимо използване чрез действия: 1. по чл. 18, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 10; 2. по чл. 76, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 2 - относно излъчването, предаването и препредаването, и т. 3; 3. по чл. 86, ал. 1, т. 1 - относно разпространението, т. 3 - относно излъчването, предаването и препредаването, и т. 4; 4. по чл. 90а, ал. 1, т. 3 - относно излъчването, т. 4, 6 и 8; 5. по чл. 91, ал. 1, т. 2 - относно разпространението и т. 3. **Чл. 26б...(6)** Лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3 или юридическо лице по ал. 3, т. 2 с постоянен адрес или седалище в Република България има право да получи копие в достъпен формат или достъп до такова копие от друго лице по ал. 3, т. 2, **независимо от държавата - членка на Европейския съюз, в която е седалището му.**	

Член 5 **Задължения на оправомощените субекти** 1. Държавите членки предвиждат, че оправомощен субект, установен на тяхна територия, който извършва действията, посочени в член 4, установява и следва своя собствена практика, за да гарантира, че той: а) разпространява, разгласява и предоставя на разположение копия в достъпен формат единствено на бенефициери или други оправомощени субекти; б) предприема необходимите мерки за предотвратяване на непозволеното възпроизвеждане, разпространение, публично разгласяване или предоставяне на разположение на обществеността на копия в достъпен формат; в) показва надлежно старание и документира действията си по отношение на произведения или други закриляни обекти, както и по отношение на копия от тях в достъпен формат; и г) публикува и актуализира — по целесъобразност на свой уебсайт или чрез други онлайн или офлайн канали, информация как изпълнява задълженията, определени в букви а)—в).	**Задължения на юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2** **Чл. 26в.** (1) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 уведомява министъра на културата за намерението си да създава и предоставя копия в достъпен формат в тримесечен срок от решението на управителния орган. Уведомлението съдържа наименование, правен статут и данни за контакт. (2) Действията по чл. 26б, ал. 1 и 4 се документират и се извършват от юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 с дължимата грижа и по начин, който гарантира, че създаденото копие в достъпен формат: 1. не нарушава неимуществените права по чл. 15, ал. 1, т. 4 и 5, чл. 75, ал. 1 и чл. 87; 2. се предоставя съгласно чл. 26б, ал. 4 само на лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3 или на юридически лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2; 3. няма да бъде използвано в нарушение на чл. 26б.	Пълно

Държавите членки гарантират, че практиките, посочени в първа алинея, се установяват и следват при пълно зачитане на правилата, приложими към обработването на лични данни на бенефициери, посочени в член 7. 2. Държавите членки гарантират че оправомощен субект, установен на тяхна територия, който извършва действията, посочени в член 4, предоставя при поискване по достъпен начин на бенефициерите, други оправомощени субекти или носители на права следната информация: а) списък на произведенията или другите закриляни обекти, за които разполага с копия в достъпен формат, и на наличните формати; и б) наименованието и данните за контакт на оправомощените субекти, с които се е ангажирал да обменя копия в достъпен формат съгласно член 4.	(3) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 публикува информация за спазването на задълженията по ал. 2 на интернет страницата си, както и по друг подходящ начин. Информацията се актуализира два пъти годишно. (4) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 със седалище в Република България при поискване от лице с увреждане по чл. 26а, ал. 3, от друго лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 или от носител на права го информира по достъпен начин за: 1. списъка с писмени произведения или свързаните с тях други обекти на закрила с копия в достъпен формат, от които разполага, както и за наличните формати; 2. наименованието и данните за контакт с юридическите лица със седалище в други държави - членки на Европейския съюз, с които обменя копия в достъпен формат. **§ 5.** В чл. 97 се създава ал. 17: „(17) На юридическо лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2, което не изпълни задължение по чл. 26в, ал. 2 - 4, се	

	налага имуществена санкция от петстотин до десет хиляди лв.	

Член 6 **Прозрачност и обмен на информация** 1. Държавите членки насърчават оправомощените субекти, установени на тяхна територия, които извършват действията, посочени в член 4 от настоящата директива и членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/1563 да им съобщават доброволно своите наименования и данни за контакт. 2. Държавите членки предоставят информацията, която са получили съгласно параграф 1, на Комисията. Комисията публично оповестява тази информация онлайн в централен пункт за достъп до информация и я актуализира.	**Чл. 26в.** (1) Юридическото лице по чл. 26б, ал. 3, т. 2 уведомява министъра на културата за намерението си да създава и предоставя копия в достъпен формат в тримесечен срок от решението на управителния орган. Уведомлението съдържа наименование, правен статут и данни за контакт. **Списък на юридическите лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2** **Чл. 26г.** (1) Министърът на културата или оправомощен от него заместник-министър поддържа и публикува на интернет страницата на Министерството на културата списък на юридическите лица по чл. 26б, ал. 3, т. 2, подали уведомление. (2) Министърът на културата или оправомощен от него заместник-министър предоставя на Европейската комисия списъка по ал. 1 и я уведомява за промените в него в тримесечен срок от настъпването им.	Пълно
Член 7	**Защита на личните данни**	Пълно

Защита на личните данни Обработването на лични данни, извършвано в рамките на настоящата директива, се извършва в съответствие с директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО.	**Чл. 26д.** Личните данни, предоставени във връзка с този раздел, се обработват в съответствие със Закона за защита на личните данни."	
Член 8 **Изменение на Директива 2001/29/ЕО** В член 5, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО буква б) се заменя със следното: „б)използване в полза на хора с увреждания, което е пряко свързано с увреждането и няма търговски характер, доколкото се изисква от конкретното увреждане, без да се засягат задълженията на държавите членки съгласно Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета (*1).	**§ 2.** В чл. 24, ал. 1, т. 10 се изменя така: „10. използването на вече разгласени произведения в полза на хора с увреждания, ако е пряко свързано с конкретното увреждане и не се извършва с цел печалба, извън случаите на раздел II от тази глава;".	Пълно
Член 9 **Доклад** До 11 октомври 2020 г., Комисията представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет относно наличието на вътрешния пазар в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти, различни от определените в член 2,		Не подлежи на транспониране.

точка 1, за бенефициери и на произведения и други закриляни обекти за лица с увреждания, различни от посочените в член 2, точка 2. Докладът отчита развитието относно съответната технология и съдържа оценка на целесъобразността на разширяването на приложното поле на настоящата директива, за да се подобри достъпът до други видове произведения и други закриляни обекти и достъпът за лица с увреждания, различни от обхванатите в настоящата директива.		
Член 10 **Преглед** 1. До 11 октомври 2023 г., Комисията изготвя оценка на настоящата директива и представя основните констатации в доклад до Европейския парламент, до Съвета и до Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящата директива. Такава оценка включва оценяване на въздействието на компенсаторните схеми, предвидени от държавите членки съгласно член 3, параграф 6, върху наличието на копия в достъпен формат за бенефициерите и върху техния трансграничен обмен. В		Не подлежи на транспониране. Не се предвиждат компенсаторни схеми.

доклада на Комисията се вземат предвид гледните точки на съответните представители на гражданското общество и на неправителствени организации, включително организации, представляващи хората с увреждания, и организации, представляващи възрастните хора.		
2. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на доклада, посочен в параграф 1 от настоящия член, и на доклада, посочен в член 9.	§ 8. До 11 септември 2020 г. министърът на културата предоставя на Европейската комисия информация относно наличието на копия в достъпни формати от писмени произведения или свързани с тях други обекти на закрила: 1. различни от тези по чл. 26а, ал. 2 за лица с увреждания по чл. 26а, ал. 3; 2. за лица с увреждания, различни от тези по чл. 26а, ал. 3.	Пълно
3. Държава членка, която има основания да счита, че изпълнението на настоящата директива е имало значително отрицателно отражение върху наличието на пазара на произведения или други закриляни обекти в достъпни формати за бенефициерите, може да постави въпроса на вниманието на Комисията, като предостави всички относими		Не подлежи на транспониране.

доказателства. Комисията отчита тези доказателства, когато изготвя доклада, посочен в параграф 1.		
Член 11 **Транспониране** 1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 11 октомври 2018 г. Те незабавно информират Комисията за това. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки. 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.	**§ 6.** Този закон въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ, L 242 от 20 септември 2017 г.).	
Член 12 **Влизане в сила** Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.		Не подлежи на транспониране.

Член 13 **Адресати** Адресати на настоящата директива са държавите членки.		Не подлежи на транспониране.

СПРАВКА

за отразяване на становищата, получени след съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права

Министерство		**Приема / не приема предложението**	**Мотиви**
Заместник министър-председател	Не е получено становище.		
Заместник министър-председател по икономическата и демографската политика	Съгласува без бележки.		
Заместник министър-председател по обществения ред и сигурността и министър на отбраната	Съгласува без бележки.		
Заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър външните работи	Съгласува без бележки.		
Министерство на финансите	Съгласува без бележки.		
Министерство на вътрешните работи	Съгласува без бележки.		
Министър на регионалното развитие и	Съгласува без бележки.		

благоустройството			
Министерство на труда и социалната политика Национален съвет за интеграция на хората с увреждания	Съгласува без бележки. Съгласува съгласно протокол от неприсъствено заседание, проведено на 21.06.2018 г. Постъпили са бележки от Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения: 1. В чл. 26а, ал. 3 да се добави т. 5 – „Поради интелектуално затруднение не е в състояние да разбере напълно текста". 2. В чл. 26б, ал. 2 след „аудиокнига" да се добави „преработен в лесен за четене текст".	Приемат се по принцип.	Предложените допълнения са част от проекта и попадат в приложното поле на § 2 от проекта на закон относно чл. 24, ал. 1, т. 10. Текстът предвижда изключение в полза на лица с увреждания, различни от визираните в новите чл. 26а – 26д, в това число и такива с интелектуални затруднения.
Министерство на правосъдието	Предоставя Справка за съответствие с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека. Съгласува със следните бележки: 1. Разпоредбата на чл. 25б, ал. 1 от законопроекта, която урежда условията за използване на писмено произведение или свързан с него друг обект на закрила за създаване на копие в достъпен формат, съдържа препращане към множество други правни разпоредби на ЗАПСП, като начини за използване. С оглед правилото на чл. 36, ал. I от Указ № 883 от 1974 г., изискващо формулиране на разпоредбите кратко, точно и ясно, и правилото на чл. 39, ал. 1 от същия указ относно препращането, бихме препоръчали редактиране на разпоредбата на чл. 25б, ал. 1. Вместо изброяването на множество други разпоредби на ЗАПСП, предлагаме структуриране чрез изброяване на отделните начини на допустимото използване на обекта на закрила в отделни точки, съдържащи и кратко описание на същността на относимата хипотеза, например: „1. използване на произведението чрез действия по чл. 18, ал. 2, т. 1 - 5, 7, 8 и 10; 2. даване в заем	Приема се.[1]	

[1] Бележката се отнася до чл. 26б.

	на произведения или екземпляри от носители, които ги съдържат, по чл. 22а, ал. 2;". Изброяването може да бъде предхождано от второто изречение на чл. 26б, ал. 1, което урежда общите условия за допустимост на използването по чл. 26а, ал. 1 по всички възможни начини. Предлагаме също да се редактира хипотезата „чл. 84, 90 и 90в относно чл. 22а", с оглед изясняване на точното й съдържание, чрез използване на словесна формулировка по същество. Препоръчваме изясняване на съдържанието на последното изречение на чл. 26б, ал. 1 предвиждащо, че „Членове 18, ал. 3 и чл. 18а не се прилагат", но не става ясно спрямо кои от изброените хипотези не се прилагат условията на разпоредбите на чл. 18, ал. 3 и чл. 18а и в какво съотношение се намират. 2. В чл. 25б, ал. 4 от законопроекта са повторно посочени възможните начини за използване на писмено произведение за създаване на копие в достъпен формат, чрез препращане към множество разпоредби на ЗАПСП. Доколкото не е налице необходимост от преповтаряне, поради изложените по-горе съображения бихме предложили опростяване на разпоредбата, като от смисъла й да става ясно, че юридическото лице по ал. 3, т. 2 може да предостави копие в достъпен формат на лице с увреждане пряко или чрез негов представител, независимо от държавата-членка на Европейския съюз, в която се намира постоянният адрес или седалището му.	Приема се по принцип.[2]	Хипотезите, посочени в чл. 26б, ал. 4 визират начините на използване на обекти, закриляни по ЗАПСП, чрез които вече създадените копия в достъпен формат могат да се предоставят за използване на лице с увреждания. Тези начини не са идентични с изброените в чл. 26б, ал. 1. В съответствие с предложението по т. 1 от становището на МП, редакцията на чл. 26б, ал. 4 прецизирана с цел яснота и корелация с чл. 26б, ал. 1.
Министерство на здравеопазването	Съгласува без бележки.		
Министерство на българското председателство на Съвета на	Съгласува без бележки.		

[2] Бележката се отнася до чл. 26б.

Европейския съюз 2018			
Министерство на образованието и науката	Предлага в чл. 26б, ал. 3 да се добави нова т. 3: „3.специални училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение – за познавателните книжки и учебниците, които се използват с системата на предучилищното и учиищното образование".	Приема се.	Текстът е допълнен в чл. 26б, ал. 3, т. 2 от проекта, където са изброени останалите субекти на въвежданото изключение. Последната част от предложената редакция (*за познавателните книжки и учебниците, които се използват с системата на предучилищното и училищното образование)* визира обектите, за които е приложимо изключението. Тези обекти са посочени в чл. 26а, ал. 2 от проекта и са обхванати от изброяването в него.
Министерство на околната среда и водите	Съгласува без бележки.		
Министерство на земеделието, храните и горите	Съгласува без бележки.		
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	Съгласува без бележки.		
Министерство на икономиката	Съгласува без бележки.		
Министерство на енергетиката	Съгласува без бележки.		
Министерство на туризма	Съгласува без бележки.		

	2) Относно задълженията по чл. 26в, ал. 1 ЗИД на ЗАПСП ЗИД на ЗАПСП включва уведомяването на държавата за извършваната по този член дейност в задълженията на оправомощения субект, за неизпълнението на които същия подлежи на имуществена санкция от петстотин до десет хиляди лева. Посочва се, че включването на това действие (уведомяване на държавата) в групата на задълженията на оправомощените субекти, чието неизпълнение се санкционира противоречи на духа и смисъла на Директивата. Насърчаването на доброволното съобщаване на определена информация не следва да се постига чрез залагане на задължение, чието неизпълнение подлежи на имуществена санкция. Посочва се, че е необходим друг подход при формулиране на начините за осъществяване на уведомителните действия от страна на оправомощените субекти или поне изключването му от приложното поле на имуществените санкции, предвидени по отношение неизпълнението на другите задължения. 3) Други Посочва се, че изискването в чл. 26в, ал. 3 от ЗИД на ЗАПСП да се публикува съответната информация само на интернет страницата си в известна степен ограничава възможностите за отчет/предоставяне на информация от съответните оправомощени субекти. Необходимо е да се предвид и поне още един алтернативен начин/средство за предоставяне на такава информация - чрез онлайн или офлайн канали. Това би било в духа на Директивата.	Приема се. Приема се.	Директивата.

Министерство на младежта и спорта	Съгласува без бележки.		
Министерски съвет главен секретар	Не е получено становище.		
Агенция за хората с увреждания	Съгласува без бележки.		
Комисия за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество	Съгласува без бележки.		
Съюз на слепите в България.	Не е получено становище. Проектът на закон е подкрепен без забележки от Съюза на слепите, видно от приложения към становището на МТСП протокол от неприсъствено заседание, проведено на 21.06.2018 г., при гласуването в Националния съвет за интеграция за хората с увреждания, проведено по реда на чл. 13, ал. 10, т. 5 от Правилника за устройството и дейността на Националния съвет за интеграция за хората с увреждания и критериите за представителност на организациите на и за хора с увреждания.		
Пламена Попова „Цифрова република”	По електронна поща в рамките на общественото обсъждане по проекта на закон, е получено становище, както следва: 1) Относно дефинирането на „оправомощен субект" Предлага се в групата на оправомощените субекти да бъдат включени и организациите с нестопанска цел в частна полза.	Не се приема.	С проекта на закон се ограничават правата на широк кръг носители на авторски и сродни права в полза на определена категория лица с увреждания. Средата, в която законовите норми ще бъдат прилагани, изисква да се предвиди необходимата превенция срещу потенциална злоупотреба с право. Подобно разрешение произтича и от Рецитал 9 и чл. 2, параграф 4 от

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 573

от 13 август 2018 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на културата да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":
/Апостол Михов/

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

мо-ЦД

MK-R-ZID-ZAPSP.DOC

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 802-01-31
Дата 13 / 08 2018 г.

№....02.01-...89.....
...13... август.... 2018 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....573..... на Министерския съвет от 2018 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 850-01-203 / 23. 08. **2018 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права, № 802-01-31, внесен от Министерски съвет на 13.08.2018 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по културата и медиите

Комисии:

- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове
- Комисия по труда, социалната и демографската политика
- Комисия по правни въпроси

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА